

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többször 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásról 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2
fillérével számítottatik.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tevése díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

← vasárnap reggel. →

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

690/1907 szám.

Hirdetmény!

Az 1907 évre szerkesztett IV. oszt. keres. adó kivetési lajstrom az ar-maróthi m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesítési záradékkal ellátva s megállapítva megküldetett, — minélgyorabb közhírre tesztem, hogy az előbb hivatkozott lajstrom Léva város adóhivatalának 9. számú helyiségében f. évi április hó 22-től 8 napi közszemlére lesz kitéve, mely alkalommal figyelemzestem az érdekelteket adófizető közönséget, hogy:

a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalt adó nemmel már előbből megrovattak, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval az évben első ízben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz intézett felszólításukat, a községi előjárásnál előterjeszhetik, — fellebbezésüket az ar-maróthi pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

A városi adóhivatal.

Léván 1907 évi április hó 19-én.

Komzsik Lajos
adóiv. főnök.

Az általános választói jog és a választókerületek megállapítása.

Az új kormány programjában van az általános választói jognak törvénybe iktatása. A választói jog általánosítása a függetlenségi párt régi törekvésének képezi. De immár politikai és társadalmi szükségletet is képez ennek megvalósítása, mert annak a létűnt korrupciós rendszernek minden hatalma épen a mai választási rendszeren alapult, a mikor a főispán és a hatóságok szelid nyomása a választásokon harmincnégy évben keresztül mindig olyan eredményt hozott létre, amely merőben ellenkezett az illető választókerület hangulatával és akaratával.

Igy volt a lévai választókerület is,

melyre évtizedeken át ránehezedett a lidércnyomás. Ez a kerület állandó liferánssal volt a szabadelvű pártnak, pedig nem hisszük, hogy ebben a kerületben a polgárság egy tizedrésze ehhez a párthoz tartozó lett volna meggyőződésénél fogva. De győzött állandóan, mert a felülről jövő nyomás alatt a hivatalnokok és községi jegyzők prearrálták a népet és a választókat kényszerítették akarataik ellen az akkori kormánypart mellé állani.

A mikor az új, tiszta rendszer végre a nép akaratából győzelmeskedett, látták a vezető politikusok azt, hogy csak akkor fognak valahára, igazán leszámolni azzal a régi, mindent kizsákmányoló rendszerrel, ha a mostani osztály képviselői választási rend helyett behozzák az általános választói jogot, amely egyedül van hivatva megalkotni az igazi népképviselői parlamentet. Ezt a nagyszabásúnak ígérkező reformpolitikát ohajtja megvalósítani az új kormány, hogy azután az új választási törvény alapján megejtendő választásokon ítéljen a nép véglegesen saját jövőjéről sorsát felett.

A nép nagy tömegeinek bevonása az ország sorsának intézésébe kétség kívül megkívánja azt, hogy a vagyoni cenzus teljesen töröltessék, ehelyett bizonyos értelmi cenzus állapíttassék meg, megkívánja továbbá, hogy az eddigi aránytalanul létesített választókerületek aránylagosan kikeríttessenek és újabb terv szerint a választók elosztásának arányában szaporíttassanak vagy töröltessenek a szerint, a mint aránytalanul nagyok vagy kicsinyek. És pedig ez utóbbira főleg azért van szükség, mert a választói jog kiterjesztése által az arány még inkább meg fog változni.

Az általános választói jogot egyedül csak az értelmi cenzus korlátozhatja, amely célból megállapítandó lesz a korhatár, amelyen alul választói ké-

peség nincs, de megállapítandó az írás és olvasás tudása által megvonható határ is, mert minden művelt állam akként van berendezve, hogy ez legyen regulatora az értelmetlen tömegnek. A ki az ország sorsának intézésébe befolyt, akar, attól megköveteljük, hogy legalább írni és olvasni tudjon. Ez által el fogjuk érni az ország kulturális emelkedését, másrészt magyar nemzeti szempontból is szükségesnek tartjuk az értelmi cenzus illetlen megállapítását.

Magától értetődik, hogy gyámság és bűnvád alatt állók választói képességgel nem bírhatnak.

Már most, ha az általános választói jogot életbe léptetni akarjuk, lehetetlen, hogy a jelenlegi választói kerületek megváltoztatására ne gondoljunk. Mint értesülünk, a kormány készül is erre, mivel, a nép rétegeinek az alkotmány sáncába való bevonása által az eddigi aránytalanul még kirívóbb lesz, különösen ott, hol a munkás nép nagyobb tömörülést mutat. A kormány a választókerületek aránytalanul oly képen ohajtja megszüntetni, hogy kisebb választókerületeket egyesít, nagyobbakat pedig két felé oszt s belőle két választókerületet alkot. Például tervbe van véve a lévai kerület kettéválasztása és a verebélyi választókerület megalkotása, melyhez a lévai és az aranyosmaróti választókerület szolgáltatná a községet.

A megyék határain túl azonban a képviselő választókerületek nem terjedhetnek. A megyék határai is változást fognak szenvedni; szükséges tehát a megyék kikerítése is, mert sok olyan község van, hogy a szomszéd választói központ alig van tőle fél órányira, míg a saját választói központjuk napi járóra van, a hova egyébként soha az életbe járni nem szokott. Itt van például a szomszéd Varsány, Füzesgyarmat, Horhi s ezeket környező hontmegyei községek, melyeknek minden

érdeklük Léva felé gravitál; velünk könnyű és rövid összeköttetésben állanak, és mégis választás idején kénytelenek Szalkára menni, amelylyel más-különbben semmi összeköttetésük nincsen.

Ezek mérlegelése alkalmával arra a következtetésre jutunk, hogy az általános választói jog életbe léptetése alkalmával, ha a kerületeket helyesen beosztani akarjuk, nem lehet elzárkózunk attól, hogy egyes vármegyék területére is tekintettel ne legyünk. Az rendszer meg fogja követelni egyes vármegyék területének is kikerekítését, esetleg egyes vármegyék egyesítését s járásainak új beosztását. Ez elől pedig kitérni, ha jó és alapos munkát végezni akarnak, nem szabad.

A régi rend összedőlt, annak romjain az új, a nagy Magyarországot kell felépíteni.

Tul az Oceánon.

Tul a nagy tengeren, az Óceánon, abban az új világban, ahová ezrével törekszik a sorsával elégedetlen, a hirtelen megdagadni akaró ember, új törvény készült. Egyenesen azoknak vetettek hurkot, akik csüstől iparkodnak abba a világba, a hol a mesebeli aranyból való rudak az utcán hevernek. A mig Amerikában a nép kevés volt, a munka meg sok, lépasmézzel és csábító ígéretekkel biztatták Európa munkásvilágát, hogy jöjjön már. De bezzeg most Amerika is úgy kezd bemutatkozni a világnak, mint az a bucsura igyekvő kocsi, amelyikre nem fér már egy se. És nem is vesz fel egy utast se. A pesti villamos kocsi, ha az utasok minden helyet elfoglaltak, a kocsi vezető kiakasztja a jelző táblát: „Megtelt.“ És akkor hiába kecmerg, hiába serteptél, hiába fogja kérőszóra is a sietős utas, hogy a kocsi felülhessen, ilyenkor nincs pardon, a kocsi vezető nem ereszt föl. Ezt akarja Amerika is. Nemcsak akarja, de meg is teszi. Új törvény készült. Igen szigorú. Ezután még több ember fog hazajönni megnyult orral, a kit hosszú ácsorgás, hasztalan

TÁRCZA.

Elválás.

Irta: Steier Lajos.

A Mili néni udvarában ülök az öreg eperfa alatt, nézem mint kapkodja el, mint vízi meszire az őzi szél a sárga leveleket. Egnémelyikét fel is hajta oda az ólom-szürkés ég felé, — tán, hogy mesélje, regélje el odafenn, mit látott-hallott odalenn. . . Érzem, tenyeremre vízesepp hullott; a magasra kapott levél letel a himbál valahova messze az ut porába; az öreg fáról egyre sürűbben hullanak a gyenge levelek, felettem megindult a lassu permeteg.

— Gyerekek, hol vagytok? — A jó Mili néni hangja hallik ide a tornáczról. Gondos szem gyerekeit az udvarban keresi; — felkelek a fa alól, segít nekik.

A fehérek komondor házikójánál a nagykapu mellett találjuk meg a két kis szőke gyereket, egymást tisztogatták épen a portól. Hozzám fatottak, én belém kapaszkodtak, mert tudták, mit hoz az anyjuk! A néni arcába lopva odanézek, szigorú tekintete elfut abban a két kis cseppben, mely ott csillogott szemé szélén. Nagyon sóhajta rákendi:

Mit csináltak, no hiszen szépen néz ki a ruhátok; — apátok nem küld ám új ruhára pénzt, takarodjatok a házba.

— Jaj mamus, a bundás mindig ledobott a földre, mihelyt ráültünk, már pedig mi sarkantyus huszárok akarunk ám lenni, — megmondom a papusnak, hogy adjon

sok pénzt piros nadrágra, cifra mentére, nékem és a Gyuricának, meglátod mamus, hogy ad.

Jó anyja kötényébe fogózkodva, ezeket pityeregte el a kis Pista, miközben bemintünk a nagy házba.

Ő künn foglalatzkodott a konyhában, én bent játszottam a két aprósággal. A gyerekek elfáradtak később, a kopott diván sarkában egymásra dülve szunnyadtak el, bizonyára a sarkantyus huszárról álmodnak és arról a sok pénzről, mit a papus adni fog.

Elgondolkoztam. Két éve, hogy a Mili néni elvált az urától, két hosszú éve, hogy itt tengődik szegényesen, két gyermekével, és mégis de sokszor mondogatja nékem: „Pali, ha tudnád, milyen jó dolgom van, milyen nyugalmas most az életem!“ Az a falon felaggatott myrtuskoszoru, az rontotta el a Mili néni életét.

A létűnt nap piros fénye a kis ablaktáblákon már nem csillogott, szürke volt minden és itt a sötétlő, csendes szürkességben visszaidéztem lelkembe mindazt, a mit az oly sokat szenvedett asszonyról tudok. . .

Kamasz koromba voltam, mikor a Mili néni, akkor még kéthetes asszony, eljött hozzánk látogatába. Férjével jött. Mintha most is látnám azt a papszemes, esernyős, száraz emberkét, ki oly szorosan kapaszkodott a néni karjába, ki oly fénylő öreg szemekkel beszélt kis feleségéről, Rolandnak hitták, tanár volt. A kis Mili néni, csak nagynehezen lett Rolandné, mert jó szülei inkább kereskedő térjnek szánták őt. A rendkívül finom és gyengéd lelkületű, ide-

ális gondolkozású fiatal leánykát azonban a tanár műveltsége meghódította és azok a hosszú leírások, melyeket ez a kis emberke a lagunák szép városából, a füstlő Vezuv és Etna örökzöld aljáról, a kék egü Itáliából küldött, befönték az ábrándozó Miliét, ki végre szülei hosszas ellenkezése után övé lett.

Talán három évig éltek együtt; ebből a három évből is csak az első két hónap alatt érezte magát boldognak a kis Mili néni; ez eddig tartott, míg nem mutatta magát öregek térjével a világ előtt.

Időközben felkerültem a városukba, ellátogattam néha hozzájuk is, emlékszem arra az első kinos jelenetre, mikor leányának nézték a feleségét; a Mili néni jót kacagott e komikus tévedésen, míg a kis Roland heveskedve hányt szemére, hogy nagyon leányosan öltözködik.

Mintha azóta ezt a szerelmes kis emberkét kicserélték volna, mintha a zöld szellem, a féltékenységgel lassankint szívébe mélyesztette volna mérgező karmait. Mert hiszen ez a földrajzzal és mineralógiával foglalkozó tudós kis emberke, csak akkor kezdte felfedezni a két szerető szív birodalmát, mikor hajszálai megszurkították; és felfedezte ugyan ezt a néki idegen országot, de ő maga idegen maradt benne, érezte ugyan azt a varázst, mely az örök birodalom utjaira vonzotta, érezte a büszkeséget, mikor fiatal párjával bejárni készült, de sajnos nem birt bennök eligazodni, a zöld szellem mindig rossz irányba terelte. Fialatos, szerelmes öreg szívével, töprengett egy ideig, a Mili és az ő korának különbsége felett, de mind-

annyszer abba hagyta, valahányszor fáradtan munkája után belépett abba a meleg kis otthonba, melyben kis felesége türelmetlenül várta. Ilyen volt életük, míg a Pista megszületett; de mint a Mili néni nékem sokszor mesélte, más lett az később.

Gondolom, így volt, trombitászó verte fel az utca csendjét, katonák vonultak végig ablakuk előtt, a feleség nézte őket, a férj bent a szobában ült és olvasott. Halkan félre teszi a könyvet. A nyugtalan öreg szív nem hagyta békében, nézi a feleségét, ki érdeklődve csodálja a katonák büszke lépéseit. Az a halvány kis asszonyka kipirulva bámult ki az ablaküvegen, — az a nyugtalan öreg szív kipirulva lesi a felesége arcát bent a szobában, míg odakünn az ifjú katonák erős lépéseitől a föld is megdobb; — de megdobbant a rettenő félelemtől a Roland szíve is, odament a Mili nénihez, szenvedélyesen megcsókolta, mintha jóvá akarta volna tenni azt, a mit gondolatban vétett.

Ilyen volt aztán mindig, rosszatt gondolt és jót akart tenni, de a rossz gondolatok nagyobb és nagyobb befolyást kezdtek lelkére gyakorolni, a jó tettek, az őszinteség mindinkább eltűntek. A zöld szörnyeteg lelkesedett rá mindenütt, ha eltávozott hazulról, kisérőjévé szegődött, sokszor messziről haza is kergette, ha kathedrájában ült és tán a pápuák szokásairól vagy a konyhasórol beszélt, megjelent lelkében, ráült a szívére beszédjét, megakasztotta, meg is zavarta, hogy abba hagyta az előadást.

Mikor elmentem bucsuzóba hozzájuk, látom, üres a lakás. Tudakozódtam, elkül-

könyörgés ellenére kiméltlenül hazaküldtek.

Egyszer már nyissuk ki szemünket! Lássunk tisztán. Ne kápráztasson el az az amerikai kincs, a mi nincs. Legalább a mi nincs minden ember számára. Sőt a mi csak a kiváltságos emberek számára van ott is. Mi csábit annyunkat az Amerikába való kivándorlásra? Az a hír, a mi onnan érkezik. Az ebből élőködők, aranyóraláncot szerzők. Ennek a mese-híreknek terjesztői az ügynökök, a kivándorlásra csábitók. Azok iratják az amerikai leveleket, hogy ott a jólét aranytermő fája virágzik; ők iratják a leveleket és ők terjesztik; és miért iratják és terjesztik? Mert hasznuk van belőle. Az amerikai hatóságok is rájöttek már, hogy százezerrel ezért tódul oda a sok kalandos ember. Azért tódul, mert el van ámitva, félre van vezetve. Minden kivándorló a hajótulajdonosnak adófizetője. Minden kivándorló után fejadót szed az ügynök. Az amerikai szénbányáknak pedig kell az olcsó munkás. A ki Amerikában született, az nem megy oda, a biztos és szörnyű halálba. Azért kell idegen. Nemcsak a kivándorló munkások, de az éjszötét bányák tulajdonosai is fizetnek a hajónak, az ügynöknek. A fizetés nem is csekély. Hogyne kiabálna tehát az ügynök aranyhegyekről, busás kereketről? Az amerikai hatóságot pedig ugyancsak gyötéri már a tülön-tul való bevándorlás gondja. Azért egyenesen a kigyó fejére taposnak. Hogy a hajó ne hozhasson annyi utast, minden kivándorló után négy dollár emelték a hajótulajdonosok adóját. Azért nem igen fognak ezután roskadásig megtelni a hajók a kivándorlókkal. De a kit a viteldíjnak most már bekövetkező megdrágulása el nem riaszt, azok ellen más tilalomfát is állítanak. Kétszerannyi összeget kell kimutatni a partra-szállónak, hogy ha munkát nem kap, nem lesz kódorgó sehonnai, a kiről az amerikai szegény- és toloncházaknak kell gondoskodnia. Még ez se elég! Ki van adva parancsokban, hogy minden-partraszállót a kivándorlási bizottság orvososa olyan alaposan vizsgáljon meg, mintha csak sor alatt volna. Elég, ha a szeme gyulladásban van és egy kissé véres: már akkor trachoma gyanuja miatt is visszautaztatják, a honnan jött. Mivel a hajótársaságok leketlenül olykor kétszerannyi utast is összeszorítanak egy-egy hajóra, ezután a hajón kiméltlenül vizsgálatok lesznek és nem lesz a félrevezetett munkásvilágnak az új-világba való liferálása a hajótársaságoknak oly fényes, jól jövedelmező üzlet, mint volt eddig.

Mért állítily szigorú törvényt Amerika? Mert ez az óriási világrész is „megtelt”, mint a villamos kocsi. A helyfogalók a jó helyeket már megszállották, mint a vándormadarak a szirt fokát. A kik már ezután jönnek, azoknak csak Kanada jut. Kanada pedig rettenetes szó. Csak néhány nap előtt is négyezer magyar ember jött vissza e fagyos, e rettenetes nyomorúságos földről. A négyezer ember örömkönnnyek között szállott a

tözködtek valamilyen a városon kívül fekvő házikóba. Őszi idő volt akkor is, — kísértéltem. Sárga kis cserepes házikó lapult meg a domboldalon; itt laktak. Elhaladtam mellette, hogy beforduljak az udvarra. Szemembe ütlik egy lakat az ablakon, megnézem a másik ablakot, ott is lakat, lakat volt mindenikén. Bementem. Roland fogadott szívéllyességgel; a másik szobába, a Mili nénihez küldött, ő maga leült olvasni. A Mili kis fiával játszott, beszélgettünk sok mindenről; szemem megint az ablakra tévedt, bent is lakat volt. Kérdezem az okát, a jó asszony zavarral veszélyes közbiztonsági állapotokról beszélt, míg nagy bus szemével átnézett a másik szobába.

Elbucsuztam. Kérdéseme, mit üzen haza, nem szólt semmit, nem panaszkodott, sóhajait mosolygása alá rejtette, pedig az a fájó szív úgy kinozta szegényt.

Lekerültem a nagy városba, földivel nem igen találkoztam, irást hazulról ritkán küldtek. Elmélyedve gondolataimban jártam az élénk utcákat, mellettem a siető tömeg zsvajva, a villanyoskocsik zakatolása, csengetése hallik. Hátha ismerőssel találkozom, előre nézek — ni a Kovács Jenő. Sietve utána megyek, elértem. Sok kérdéseme alig birt válaszolni. „Hát azt tudod-e Pali, hogy a Rolandné itt van Pesten a gyermekeivel, otthagya az öregot.” Nem lepődtem meg, előre tudtam. A Jenő holmi perpatvarról, örült féltékenységről, ablaklakatokról, zon-

hazai partra és szitkokkal illeté azokat, a kik kicsalták őket a szenvedés, a nyomor rettenetes földjére. Több elbeszélte itthon, hogy mikor gyárak közelébe ért és fölcsillogott szemében a reménység, hogy ha Kanada irdatlan földje nem ad kenyeret: majd ad a gyár. De minő csalódás és mennyi csufság! „Zöldek”-nek nevezték őket és a gyűlölet szitkait szórták feléjük munkástársaik. Csunya dolog, de így van. A ki Amerikában gyárban van, legnagyobb ellenségét a kivándorló munkásban találja. Mert hiszen minden új kivándorló a munkabérekert rontja. Nincsen jó ára a jószágoknak, ha sok van eladásra szánya; és az amerikai gyárosok ugyan értik, hogy kell a „Zöldek”-kel (a kivándorló csufneve) olcsóbbá tenni a gyártást. Nincs benne túlzás, hogy az embernek a szíve vérzik, mikor azt hallja, mily kegyetlenül üldözik kivándorló honfitársunkat, ha munkát keres. A sötét bányát azt megtalálja. De megtalálja az olommérgezőssel, a bányászalólyal — halált is.

De talán nem egészen úgy lesz az, fogja egynémely olvasóm mondani. Van élő ember, aki Amerikából meglépesedve, gazdagon jött haza.

Szó sincs róla: van olyan is. De hát mi nem tudunk-e akár tucatjával is rámutatni itthon olyanokra, a kik ernyedetlen szorgalom, kitartó munka és szorgalom árán meggazdagodtak itthon, pedig nem vándoroltak. Szerencse van itthon is, van ott is. Nem azt kell nézni, a mi kivétel, a mi ritka, hanem azt, ami általános. Az egyik aradi újság érdekes cikket irt arról a négyezer magyarról, a ki mindenéből kivetkőzve hazajött sok-sok viszontagság után. Ezt a négyezer embert vegyék csak maguk mellé az emberszállító ügynökök, tudom Istenem nem akad olyan elvakított magyar, aki összeköti a batyuját, hogy itthagya hazáját és elmenjen idegen világrész bányáiba, kohóiba — meghalni.

A léva—verebélyi vasutról.

Léva és vidéke gazdaközönségének és kereskedő osztályának régi óhaja az, hogy összeköttetést kapcsoljunk Verebélyen át Nyitrával. Ezen óhaja a legközelebbi időben teljesülhet. Nem csak a vármegye karolta fel ezt a kiváló fontossággal bíró ügyet, azaz, hogy a legutóbbi közgyűlésén tetemes összeget szavazott meg a leendő vasutra, de az érdekeltség is megmozdult és már is nagy összegek helyeztetek kilátásba a vasut céljaira.

Annál inkább rosszul esik, nekünk mezőgazdasággal foglalkozóknak, hogy Léva városa, akinek oly sulyos érdekei fűződnek e vasut létesítéséhez, merev álláspontot készült elfoglalni, a helyett, hogy minden lehető megragadna, hogy e kedvező alkalmat el ne mulassza.

Csütörtökön dél után tárgyalta a városi pénzügyi szakosztály Dr. Neumann Armin előengedeményes kerényét, amelyben az építendő vasut vonalra Léva városától 40.000 korona hozzájárulást kér.

A szakosztály többségének véleménye e kérdésben az volt, hogy Léva város közönsége csak akkor hozhat további áldo-

goráról, való perről beszélt összevissza. Széjjelváltunk; két hónapra rá megtudtam, hogy a Milli néni elvált az urától, ki örültségében vérig kinozta. A törvény a gyermekeket 7 éves korukig az aszonynak, azontul Rolandnak ítélte oda; a fájó fizette a gyermekek tartáspénzét, melyből bizony ünneplőre alig alig jutott a két kis gyermeknek.

A konyhából bejött a Mili néni, vacsorához megterítette az asztalt, azután lefekette a gyermeket. Én felállottam, miközben a két kis szőke apróság esti imáját mondogatta álmosan... jó Istenkém, tartsd meg a mi jó apánkat, anyánkat Amen... Szegények holnapután elmennek messzire az apjukhoz. — Az asszony kikísért az ajtóig.

Pali, légy szives gyere át holnapután hozzám, jönnek a gyermekekért. —

Őszi reggel volt, az első dér szállott le a pihenő földre, néhány ósoka hangos káro-gással rebent el nehézkesen sz öreg fáról, mikor beléptem az udvarra. A tornác előtt idegen kocsi állott, előtte idegen lovak verték lábukkal a földet. Beléptem a Mili néni szobájába, a két gyerek megreggelizett, csendben pityegős szájjal megcsókolták anyjukat, felültek egy idegen öreg nénival a kocsira, elmentek.

A jó Mili néni sokáig bámult a kocsi után, míg ott a kanyargós uton el nem tűnt a foszladozó őszi ködben.

Elvitték a két apróságot. És árván maradt anyjuk könnyei megeredtek, s hullottak, mint őszi tájon a levél a fáról...

zatot e vasut céljához, ha az Kálna községet elkerülve Marosfalva mellett hidálná át a Garamot. Ebben az esetben 20,000 kor. hozzájárulást javasol.

Szerény véleményem az, hogy Léva város érdeke nem fűződik ahhoz, valjon Kálna község kap-e állomást vagy nem, hanem fontos érdekeire első sorban maga a vasutvonal, másodsorban pedig azon körülmény, hogy magából a lévai pályaudvorból ágazzék ki ez a vonal, menjen az akár Kálna, akár más irányban.

Minden vicinális vasut vonal első főcélja az, hogy minél több érdekeltséget csoportosítson össze, minél számosabbak legyenek azok, akik e vasut áldásaiban részt tognak venni. Csak második de szintén főcél lehet az, hogy a vasutvonal, az olcsóbb kiépítést, a megtakarításokat keresi.

Csak is akkor járulhat a kormány és a vármegye egy vicinális vasut létesítéséhez a köspénzekből, ha az első főcél teljes mértékben kielégítést nyer.

Ezen vasut vonalánál is, miután arra közpénzek is fordítatnak, úgy Léva város valamint a többi községek érdekei egyaránt kielégítést kell hogy nyerjenek.

Lévát három irányban lehet célszerűen összekötni Verebélyel:

1. Alsó-Váradból kiágazólag Kálna és Garamlók felé.
2. Nagy-Kálnán keresztül Sándorhalma vagy Garamlók felé.
3. Marosfalván át Sándorhalma Mohi felé.

Az első irány Léva város kivételével az összes érdekeltséget kielégítene, de elve kizártnak tekintette minden nemesen gondolkodó barsi patrióta ez irány kiépítését kizárólag Léva város érdekében. Mert hiszen köztudomású dolog, hogy ha Léva város érdeke meg nem kívánna, hogy e vasut Léva állomásból ágazzék ki, akkor természetesebb volna azt Alsó-Váradról kiágaztatni, mert ez által 2 kilométer utat és egy csak nagy költséggel létesíthető garamhidat lehetne megtakarítani. Hangsúlyozom, hogy nemes gondolkodású patrióta még a gazdaközönség körében sem volt, aki e drága

Község illetve pusztá neve	Kálna—Löki irány	
	Állomás neve	kiló-
Kisszece	0.5	Kisszece
Nagykálna	1.0	Nagykálna
Kiskálna	1.2	Nagykálna
Marosfalva	4.2	Nagykálna
Ujbars	5.2	Nagykálna
Kiskoszmály	8.4	Nagykálna
Gyékényes	2.5	Nagykálna
Alsógyöröd	2.0	Garamlók
Felsőgyöröd	3.2	Garamlók
Csiffár	3.0	Tild
Tild	1.5	Tild
Töhöl megálló 3 km.	4.7	Tild
Lüle	6.7	Tild
Ény	3.5	Garamlók
Bese	6.9	Garamlók
Felsőpél	3.4	Garamlók
Garamlók	0.2	Garamlók
Alsópél	7.4	Garamlók
Mohi	9.0	Nagykálna
Sándorhalma	4.5	Nagykálna
Setétkut	5.5	Garamlók
Kovácsi	1.2	Tild
Levaticpuszta	3.0	Nagykálna
Kullantó	5.6	Garamlók
Lökpuszta	0.2	Garamlók

E kimutatásból meggyőződést szerezhettünk magunknak a Kálna garamlöki vonal kiváló fontosságáról, és a marosfalvainak alárendeltségéről.

Nyernének a kálna—löki vonallal:

- 1) Kis-szece 4 km., 2) Nagy-Kálna 2.4 km., 3) Kis-Kálna 0.8 km. 4) Gyékényes 6.1 km. 5) Felső-Györöd 5.6 km. 6) Alsó-Györöd 6.6 km. 7) Tild 1 km. 8) Töhöl fertelmes rossz uton 4.0 km. a megálló helye pedig 5.7 km. 9) Nagy-Lüle ugyancsak rossz uton 4.0 km. 10) Ény 8.4 km. 11) Bese 9.2 km. 12) Felső Pél 8.6 km. 13) Garamlók 8.7 km. 14) Alsó Pél 8.9 km. 15) Setétkut 8.4 km. 16) Sándorhalma 1.5 km. 17) Löki pusztá 8.8 km. 18) Levatic pusztá 2.5 km. 19) Kullantó 9.3 km., 20) Kovácsi pusztá 4.0 km. szinte nagyon rossz uton míg ellenben e vonallal veszítenének:

- 1) Marosfalva 3.2 km. 2) Uj-Bars 3.2 km. Csiffár 2.2 km. 4) Mohi 7.0 km.

Kis-Koszmály községe veszítene ugyan csak 2.3 km., de miután a kovácsi—aranyosmaróthi vasutvonal kiépítésével a Kovácsi megállóhely állomással fejlődik ki, Kis-Koszmály községe ezt a töle 4.0 km. távolságra fekvő állomást fogja használni. Ugyancsak használhatja ezt az állomást Mohi község is, ahová kövezett jó útja vezet. De Mohi község nyer még ugys, ha Nagy-Kálna állomást kénytelen használni, amelytől 9.0 km. fekszik, mert hiszen mostani állomása 16 km.-re van.

A Léva körüli ugynevezett töt községeket fel nem említettem, mert ezekből csakis Óbars és Kelecsény lehetnek érdekeltek, amennyiben Óbarson megállóhely tervezetik akkor, ha a marosfalvai áthidalás létesülne, toheráruval azonban a Garamon

vonat kiépítését ellenzte volna. Pedig ez az áldozat, a melyet Léva város érdekében a gazdaközönség e címon hoz, nagyon tetemes, mert Kálnáról Alsó-Váradra 5 1/2 kilométer a távolság egyenes vonalban, míg Léván át körülölvél 14 1/2 kilométer. Így tehát minden áru után, a mely Alsó-Várad felé adatik fel, 9 kilométernyi ut után állandóan többletet fizet majd a gazdaközönség. Az új állomásokon föludott áruk nagy tömege pedig egyelőre legalább, a garamvölgyi cukorgyár irányában, tehát lefelé fog terelődni.

Ezen vasut vonal Léva város érdekeinek erős megsértése nélkül nem épülhetne fel, marad tehát a másik kettő. E kettőből azonban a községi érdekeltségek teljes joggal követelhetik maguknak azt, amely érdekeiknek jobban megfelel.

Nagy Kálnán át, Sándorhalma felé a vasutvonal községeket egyáltalán nem érint, célja a vasutnak más nem lehet, mint legfeljebb pénzmegtakarítás, ezen vonattal tehát tovább nem is foglalkozom. De különösen kielégítene a községeket, ha Kálnáról Garamlók felé terelgetnék az új irány, miután szakértők véleménye szerint Alsó-Györöd felé a vasutat vinni nem lehet.

▲ két utirány tehát:

1. Nagy-Kálnán át Garamlók felé.
2. Marosfalván át Mohi felé.

Léva és Verebély városok kivételével az összes érdekeltség 19 községből és 6 pusztából áll. — Községek:

- 1) Kis-Szece, 2) Nagy-Kálna, 3) Kis-Kálna, 4) Marosfalva, 5) Uj-Bars, 6) Kis-Koszmály, 7) Gyékényes, 8) Alsó-Györöd, 9) Felső Györöd, 10) Csiffár, 11) Tild, 12) Töhöl, 13) Lülle, 14) Ény, 15) Bese, 16) Felső-Pél, 17) Garam-Lök, 18) Alsó-Pél, 19) Mohi. — A puszták:

- 1) Sándorhalma pusztá, 2) Setétkut pusztá, 3) Kovácsi pusztá, 4) Levatic pusztá, 5) Kullantó pusztá, 6) Lök pusztá.

Alábbi táblázatban feltüntettem az egyes községek illetve puszták távolságait a létesítendő állomásoktól és egy idejűleg jelenlegi állomásaik távolságát is:

Marosfalva irány és távolsága méterekben	Jelenlegi állomás neve és távolsága kilométerekben
4.5 Marosfalva	4.5 Léva
3.4 Marosfalva	5.5 Alsóvárad
2.0 Marosfalva	7.0 Alsóvárad
1.0 Marosfalva	10.3 Alsóvárad
2.0 Marosfalva	11.3 Alsóvárad
5.4 Marosfalva	14.7 Alsóvárad
8.6 Marosfalva	10.4 Alsóvárad
8.6 Marosfalva	11.9 Alsóvárad
8.8 Marosfalva	12.0 Alsóvárad
0.8 Csiffár	7.0 Verebély
2.5 Csiffár	5.5 Verebély
8.7 Csiffár	15.5 Verebély
10.7 Csiffár	17.7 Verebély
11.9 Marosfalva	13.0 Alsóvárad
16.1 Marosfalva	16.2 Alsóvárad
12.0 Marosfalva	12.6 Alsóvárad
8.9 Marosfalva	9.5 Alsóvárad
16.3 Marosfalva	8.5 Alsóvárad
2.0 Mohi	16.0 Alsóvárad
6.0 Marosfalva	11.5 Alsóvárad
13.9 Marosfalva	15.0 Alsóvárad
5.2 Csiffár	11.0 Verebély
5.5 Marosfalva	6.0 Alsóvárad
14.9 Marosfalva	15.0 Alsóvárad
9.0 Marosfalva	9.6 Alsóvárad

át nem kelhetvén Lévára kellene bejárniok, míg ellenben a kálnai áthidálással Kis-Szece állomást használhatnák, ahova Óbars községből kavicsozott ut vezet.

Mindezekből csak azt akartam kimutatni, hogy nem cselekednék Léva város közönsége helyesen akkor, ha a pénzügyi szakosztály véleményét magáévá tené.

Egyes urak állítólag Kálna fejlődésétől félnek, hiszen az által, hogy Kálna mögött Garamlók is állomást kapna, Kálnának egy bizonyos központtá való fejlődése végleg kivan zárva, mert egész háttére el vész. Ne lássunk kisérttet ott, ahol ilyenek nincsenek, hanem egyesült erővel törekedjünk célunk felé és ha Léva városa további áldozatot hozni akar e vasut vonal kiépítésére, hozza azt a pénzügyi szakosztály javaslatában feltüntetett kikötés nélkül, ha pedig erre nem hajlandó, valja be nyitnata, de ne támogasson olyan vonalat, amely a közérdekkel ellentétben áll, mert ezt az érdekel gazdaközönség joggal kérheti attól a várostól, amelynek érdekében e vasuti kérdésnél is nagy áldozatot hozni fog.

Leidenfrost Tódor.

*) A közlemény irányával teljesen egyetértünk. Minden vasut hasznára van egy városnak, mely direkt oda vezet, vagy onnét indul ki. Ha az egyesek aggodalma jogosult volna is, Léva város közönségének érdeke annyiszor egybeesett volna a közönségének érdekeivel, hogy a kölcsönösségen alapuló kiváltságnak elől nem sárkóztatik el; amennyiben piaci forgalmára hátrányosnak mutatkoznék e vasutvonal létesítése, oda kell törekedni vállvételre, hogy a fejlődésnek indult város más oldalról iparának, kereskedelmének, közüzemének gyarapítása által nyerjen kellő kárpótlást, támogatást. Léva város közönségének tehát a kálnai irányt is támogatni kell! — Szerk.

Különfélek.

Nagy-Salló ünnepe. Tegnapelőtt, április 19-én folyt le a szabadságharc egyik legdicsebb diadalának emléknapja Nagy-Sallóban. Az idő kedvezőtlen volt; erős, hideg szél kerekedett, s ez sok kényesebb természetű embert visszatartott attól, hogy az ünnepélyen részt vegyen. A lévai ünneplők délben gyülekeztek a városháza előtt, s innét indultak s nemzetőri zászló alatt — a munkás-egyesület zenekarának harsogó zenéje mellett az állomáshoz. A kis csapat utközben szépen felszaporodott, s mire Nagy-Salló állomásához ért, 25 kocsiira való monetté növekedett. Ugyanis unyfi fogat várakozott az állomáson, és mind megtejt. Schumacher armái birtokos remek magyar szerszámok fogata vezetett a függetlenségi párt elnökével és a nemzetőri zászlóval. Nagy-Salló közönsége ünnepi díszben várta a vendégeket, s a helybeli virágzó kovács-ipar magyar találmányú üllőgyúti ugyancsak reszketették a levegőt és üstökéket tova a barna felhőket. — Már előzőleg, a 11-órás vonattal érkeztek ifjú Madarász József és Eitner Zsigmond képviselők. A környék uralma közönsége és földműves polgársága igen szép számmal volt képviselve. 3 órakor történt a városházáról az indulás a honvédelméhez. Itt Madarász József képviselőnk nyitotta meg rövid, lelkes beszéddel az ünnepeket, mire a lévai dalosok a nemzet imáját énekeltek el. Erre Makkai Béla szavalta Tuba Károlynak, a lévai képviselő kikerült költő-tanítónak remek alkalmi költeményét, melynek tartalma szépségeit pompásan színelte a szíveket átható, lelkes erőteljes előadás. Ezután Eitner Zsigmond függetlenségi képviselő tartott ünnepi beszédet. Egy más, messzire eső magyar vidéknek képviselője ő — ugymond — de szívesen jött el a magyar hazaszeretet e magasztos oltárához, mert április 19-e az egész magyar nemzet, a magyar szabadság diadalának napja, és a dicse fegyvertényből, és az utódok itt tapasztalt lelkes emlékezéséből meríti a hitet, hogy a magyar szabadság el nem nyomható, az éni fog! A szívetjáró szép beszéd után Kucsera Béla ügyvédjelölt szavalta el nagy hatással a Bécsi kéz című ismeretes, keserű igazságokat hirdető ódát. Ismét az énekkar énekelte egy hazafias dalt, majd Novotny Ernő joghallgató szavalta Abrányi Emilnek Nagy-Salló hőseihez írt gyönyörű ódáját. A költő fájó honszerelme, az ifjú szív nemes tüze áradt ajkáról, aki látta, hallotta a szavaiót, és megérthette, hogy igazi, átható érzelmet csak igazi, szívbeli érzés tud kelteni. Ezután dr. Kmoskó Béla, a függetlenségi párt elnöke lépett a szószékre s hatalmas, gyújtó beszédben hódolt a magyar szabadság vértanúinak, s elhelyezte a függetlenségi párt gyönyörű koszorúját, melynek széles nemzeti szallagján arany betűkkel diszlett a felírás: az eszme vértanúinak — az eszme harcosai. Amint a párt elnöke a közönség zúgó éljenzése közben kijelentette, ez volt a most megalakult függetlenségi párt első lépése, hogy megköszönje a szabadságharc emlékoszlopát, hogy az ő példájukból merítsen erőt és lelkesedést a küzdelemhez, ugyanszon eszméért, melyért a hős honvédek ontották vérüket. Végül az egész közönség kikaplevéve énekelte a himnuszot, s lassan megindult a menet vissza a városháza elé, a zenekar hatalmas ütemű induló mellett. Ekkor már a főutca ablakai ki voltak vitáztatva. A közönség még sokáig nagy tömegben együtt maradt, s úgy mint az ünnepély előtt, most is a munkás-zenekar szép hazafias tartalma zenéjében gyönyörködött. Este 7 órakor Fendt Vilmos vendéglőjében körülbelül 80 terítékű társasvacsora volt, melyen sok szép, tartalmas felkötésű hangzott el, melyekről azonban — fájdalom — térszűke miatt be nem számolhatunk.

Kazy János, vármegyénk főispánja a nagy-sallói ünnepély alkalmából a következő levelet intézte dr. Kmoskó Bélához, mint az ünnepélyt rendező függetlenségi párt elnökéhez: Tekintetes Elnök Úr! Végelentül sajnálom, hogy egészségi állapotom nem engedi meg, hogy Nagy-Salló mai ünnepén részt vehessek. Lélekben azonban Önökkel vagyok s mélyen átérve április 19-ének, dicse szabadságharcunk ezen kimagasló diadala napjának magasztos voltát: Önökkel ünnepelek, önökkel lelkesedem és kérem, fogadják hazafias üdvözlőmet. Garamvesztés, 1907. április 19. A tekintetes Elnök Urnak igaz híve Kazy János.

Gyászrovat. A könyörtelen végzet ismét súlyos csapással sújtotta a köztisztelő álló Mocsy családot. Egy szép reményekre jogosító, ifjú sarja tört le: Mocsy Attila, joghallgató, életének tavaszán, 21-ik évében. Egész Barsvármegyének őszinte tisztelete és osztatlan részvéte nyhítá a sokszorosított családának mérhetlen fájdalomát. Ez kéri a pótolhatatlan veszteséget hirdető gyászjelentés is: Alulírottak mérhetlen fájdalomukban való részvételeire hívják fel a rokonokat és emberbarátokat, midőn tudatják, hogy szeretett fia, illetve testvérük, unoka testvérük és sógoruk Mocsy Attila a budapesti egyetem jogi karának II-od éves hallgatója, életének 21-ik évében, hosszú szenvedés után, folyó hó 16-án elhunyt. Hült tetemei 18-án délután 2 1/2 órakor fogant a garamvezekényi osaládi sírboltban az elhelyeztetni. Garamvezekény, 1907. április hó 16-án. Legyen nyugalma csendes! Dr. Kmoskó Béla sógora, Mocsy Mihály, Kmoskó Árika, Kmoskó Büske, Kmoskó Irén unoka

testvérei, Mocsy Lajos, apja. Dr. Mocsy Ába, Mocsy Jolán testvérei.

Az április 19-ik ünnepélyen az ünnepi beszédet — az ünnep rendje szerint — ifjú Madarász József képviselőnknek kellett volna megtartania, de meghülés következtében megbetegedett, s még 18-án is ágyban fekvő beteg volt, mégis az ünnepén meg ily körülmények között is részt vett, jóllehet egészségi állapotára való tekintettel orvosa a szabadban való beszédet tiltotta. Így tehát maga helyett a függetlenségi eszme egyik legdelebb harcosát, Eitner Zsigmond függetlenségi képviselőt hozta el.

Házasság. Szentgyörgyi Ferenc m. kir. honvéd-hadnagy, kezelőtiszt Besztercebányán, folyó hó 16-án vezette oltárho kedves aráját, Szelethik Mariakát, Szelethik István m. kir. honvéd-hadnagy kezelőtiszt leányát.

A bars megyei gazdasági egyesület folyó hó 28-án — jövő vasárnapon — délelőtt 9 órakor Léván a városháza tanácstermében évi rendező közgyűlést tartja, melyre a tagok és érdeklődők figyelmét az egyesület elnöksége ez uton is felhívja.

Követésre méltó példa. A kákai kápolna mellett díszlő óriási Rákóczi-fa érdekes módon van feldisztatva. Vagy husz darab apró madár-házikó látható rajta, amíg a fejlődő lombzat el nem takarja majd az emberi szemek elől. Ugyancsak ilyen házikók láthatók a kápolna fölött levő szőlő gyümölcsfáin, sőt a „városi berek”-ben is. Ezeket a madár-házikókat a szőlő nemes gondolkodású tulajdonosa készíttette és helyeztette el, hogy oda csalogassa azokat az apró, rovarpusztító énekes maádrkákat, melyek csak faodukban szoktak fészkelni, s a melyek épen ezért — mivel az odvas fákat rendszerint kivágják — mindinkább kiszorulnak hazánk műveltebb vidékeiről. Tehát a természetes faoduk pótlására szolgálnak ezek a madár-házikók, amelyek a külföldön, különösen a németországban már igen régen, általánosan el vannak terjedve. Nemcsak esztergomi, de gazdasági szempontok is ajánlják ezt az eljárást, mert évről-évre nagyobb pusztítást víznak végbe a hernyók, ami a madarak pusztulásának következménye. A rovarpusztító madárkák egyik faját a sűrű bokrok ültetése, a másik csoportját az ilyen madárodok édesgetik, azért a szép példát követésre, s a madár-házikókat pedig minden jó érzésű ember oltalmába ajánljuk.

Gyászbeszéd. özv. Rothnagel Ferencné, szül. Major Jozefa — Rothnagel János tőhői intező édesanyja — f. hó 12-én életének 68-ik évében hosszú szenvedés után Esztergomban elhunyt. Az áldott lelkű matróna halálát gyermekei kivül számos unoka gyászolja.

Eljegyzés. Tonhaiser Ferencz lévai kereskedő, Tonhaiser Mihály fia f. hó 14-én jegyezte el Szabó Sándor kedves leányát Mariskát, Léván.

Törvényhatósági rendkívüli közgyűlés. Barsvármegye törvényhatósági bizottsága a főispánnak rendelkezése folytán 1907 évi április hó 23-án délelőtt 11 órakor Aranyosmaróton a székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A kereskedelemügyi miniszternek a zsitvavölgyi h. érd. vasutalpnak megszüntetése és a közúti alapba való beolvastása tárgyában kiadott rendelete. 2. Az aranyosmaróth-zsitvakenézi vicinális utcsoporton árvíz által megrongált hid helyreállítására andandó segély megszavazása. A tárgysorozatba utólag felvétel: a m. kir. belügyminiszter rendelete a Kör-möcbánya városhoz csatolt 7 községnek a garamszentkereszti járásba való beosztása és ebből kifolyólag egy első osztályú szolgabírói, egy irnoki, és egy díjnoki állásnak az állami javadalmazás terhére való engedélyezése tárgyában.

Kinevezés. Nagy Sándor, a lévai járás népfelkeltési osztályának alkalmazottja a lévai kir. adóhivatalhoz gyakornokká neveztetett ki.

Kitüntetett juhászgazda. Kónya Mihály, az esztergomi főkapitány közhidgyarmati gazdaságában alkalmazott juhászgazda, 40 évi hű szolgálata elismeréséül a földművelésügyi miniszter részéről jutalomban részesült. A jutalomnak ünnepélyes átadása mult vasárnap történt. A főkapitány ez ünnepélyen Bogisich Mihály v. püspök képviselte. A becsületes szolgálathoz egy egész emberöltőt egy hejyen elöltött derék juhászgazda Léva város rendőrkapitányának, Kónya Józsefnek sógora. Emítésre méltó, hogy ugyanezen helyen rendőrkapitányunk édes atyja egyfolytában 45 évig szolgált ugyanolyan minőségben, és hosszú tapasztalatai nyomán messze vidéken híressé vált a juhbetegségek sikeres gyógyításai révén. Többek között ő kezdte először a kergeségnek müttétl való orvoslását

Könyv-vigécek garázdálkodása. A „Magyar Tanügy”-ben olvasuk a figyelemreméltó sorokat: „A könyv-vigécek ellen a vidéki tanárok köréből minduntalan kapunk felszólalásokat, többnyire nagy általánosságban, míg végre most a fumei kör a helyes utra lépett s előadott egy esetet, a mely a könyv-vigécek viselkedését élesen megvilágítja. Szabó Samu, a tengerészeti akadémia igazgatója mutatta be okmányok alapján az esetet, mint vesz föl egy vigéce egy Rákóczi-albumra megrendelés, mint küld a cég e helyett Mikes-kiadást, amelyet már előzetesen az állam ingyen megküldött (mert a kiadást

azzal támogatta, hogy megvett belőle néhány száz példányt az iskolák közt való szétosztás céljából.) Ezután következik a cég levelezése, amelyből kiderül, mily erőszakos uton járnak el a megrendelővel, s ez nem is az egyetlen eset. Miután az ülésen résztvevők közül még többen is hoztak föl utazók közvetítésével való könyvrendelésük alkalmából előfordult terhelő eseteket, a jelenvolt intézetek képviselői megegyeztek abban, hogy tekintettel a fölmerült visszaélésekre, az iskola falain belül kereskedelmi utazóval többé szóba nem állanak; a kör pedig elhatározta, hogy hasonló eljárásra hívja föl az összes többi fumei intézetek igazgatóit és tanári karait s e jegyzőkönyv alapján értesíti határozatáról az összes tanári köröket is. Sajnos, hogy nálunk a legtöbb ember csak akkor vesz könyvet, ha az utazó lépre csalja. Akkor is többnyire valami figurás díszművet rendel, melyben több a cifra, mint a tartalom, s a melynek a díszkötését fizeti meg méregdrágán. Azzal kerül horogra, hogy csak „4 koronás részletfizetésre.” A részletek azután soká tartván, megújra, elhanyagolja, végre bepörlök, s kétszeresen, sőt háromszorosan fizeti meg az árát. Így aztán örökre elmegy a kedve a könyvvásárlástól. Nemrégiben megtörtént, hogy Léván is sokan rendeltek holmi német díszművet, a melyről kisült, hogy nincs semmi tudományos értéke. Bazzeg nehezen lehet bármi értékes magyar könyvre előfizetőt vagy rendelőt kapni. Csodálatos, hogy az emberek még oly helyen is utazók által rendelnek könyvet, ahol könyvkereskedés van, pedig ami fizetési előnyt az utazó adhat, mindazt megadhatja a könyvkereskedő, sőt többet, mert nem kell a postai költségeket fizetni a részletfizetések után, s ami a fő, nem kell megfizetni az utazó fáradságát és költségeit, mert hiszen ezt mind a részletfizetésre redelő viseli.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonaim, barátaim és jó ismerőseim, kik boldogult, szeretett nóm temetésén személyes megjelenésükkel megtiszteltek, részvétükért fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Léva, 1907. április hó 20-án.

Böszörményi Ferenc.

Közgazdaság.

Vagyon-pusztulás.

A megalakult vízzabályozó társulat igazgatóságának szíves figyelmébe.

Köztudomású dolog, hogy a Szekince, Podluzsánka, Telér s részben a Perc csatorna és mellékvízeinek kiöntései, nagy anyagi kárt okoznak évről-évre az érdekeltek nagy és kisbirtokosoknak. Az idei hirtelen hólyadás pedig f. hó 8. és 9-dik napján annyi vizet zudított az érdekeltek gazdák birtokaira, a mennyire a legidősebb emberek sem emlékeznek. Az okozott kár pedig oly nagy, hogy gazdáink azt kipótolni, helyrehozni hosszú évek során sem lesznek képesek. Az idei vízaradás nyomán egy óriási vagyon pusztult el, vetőmag, munkaerő, és a folyó évre hasznavehetetlenné vált termőföld alakjában.

F. hó 8. és 9-én Varsány—Kiskértől, valamint Vámosladánytól lefelé, Fűzesgyarmat, Fegyvernek és Oroszi községek irányában mintegy tenger terület el a víz, melyből csak a községek emelkedett részei látszóttak ki. A tavaszi vetésnek vége van. Jöminőségű árpáról szó sem lehet. Ujra vetni teljesen elkésett dolog. Az őszi vetések kegyetlenül megrongálva, beiszapolva. A talaj úgy el van ázva, hogy hetek múlva is lesz mit felszárítani a napnak. Vámosladány község határának több mint fele még ma is jó formán a vízben áll s olyan vízben, melynek lefolyása nincs. — Nem nagyitok, ha azt mondom, hogy a beltelekre betolakodott vízből még júliusban is lesz. S ez a megposhadt víz, a várható nyomorúsághoz társul adja majd a különféle betegségeket fejlesztő miazmákat.

Igazán itt az ideje, hogy az évenként is gyakran meg-megújuló veszedelem ellen a védekezésről sürgősen gondoskodjunk. — Érdekeltek gazdáink is tanulnak már. Moga kárán tanul a magyar. Készek már minden anyagi áldozatra, a mi csak tőlük várható. Belátják már, hogy vizeink szabályozása nélkül elpusztulnak földjeink, elpusztulnak velük maguk is anyagilag.

De a mennyire érdeke a vizek szabályozása az érdekeltek gazdaközönségnek, annyira érdeke az, az államnak is. Az itt várható termőföld, és vagyon pusztulás nyomán honét veszi az állam, honét hajtja be a kivetett adókat? Mit csinál a részben éni ali képes néppel, mely adóját se róhatja le, ha nincs miből. — A pusztulásnak induló termőföld megmentéséhez, mellyel a jó magyar népet is menti, feltétlenül szükséges az állam támogatása t. i. anyagi támogatása. E nélkül a nép a védekezés anyagi terheitben pusztul el.

A védekezés munkája tudtommal megkezdődött; alapszabályai rendezben vannak. A társulat igazgatóságának kezében van az ügy megoldása. Tőle függ, tőle várjuk, hogy e tekintetben megtegy minden lehetőt, megmozdít minden követ, megragad minden

eszközt, hogy az ügy csekély hátralevő része sürgősen lebonyolítottassék s a szabályzó munkát végrehajttassék.

Megvagyok arról győződve, hogy a társulat dolga, ügye a legjobb kezekben van. Elnökének tevékenységét, ügybizottságát széles körben ismerjük. Egyénisége iránt mindenfelé a legnagyobb bizalommal viseltetünk, mert tudjuk, hogy a mit elvállal, annak meg is tud, meg is akar felelni. — Nincs is más szavam csak az: kérem, itt a nyilvánosság terén is kérem a biblia szavaival „a mit akarsz cselekedni, hamar cselekedjed!” Mert bizony mondom, az árvíz nyomán, nagy, igen nagy a pusztulás, nagy az anyagi károsodás. — Ha még egy ilyen tavaszi vízaradást érünk, a kár helyrehozhatatlanná lesz.

Vámosladány.

Végh István tanító.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi ápril hó 14-től 1907 évi április hó 21-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Stadler Adolf Weisz Teréz	fiú	Zsigmond
Kabát Gáspár Sabik Margit	leány	Erzsébet

Házasság.

Vőlegény es menyasszony neve	Vallása
Szirota János Homola Ilona	r. kath.
Schwitzer Gyula Pártos Paula	izraelita

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Böszörményi Ferenczné Kovalovszky Emma	65	Tüdőgyulladás
Hrasko István	48	Tüdőgyulladás

Nyiltér.

Nyilatkozat.

Miután Kubik Lajos sógoromat t. évi április hó 10-én izgatott állapotban sértő kifejezésekkel illettem, ezeket nyilvánosan visszavonva sajnálatomnak adok kifejezést és sógoromtól bocsánatot kérek.

Léva 1907. április 19.

Korpás István.

1/1907 szám.

Árverési hirdemény.

Közhírré teszem, hogy a Niderman Károlyné Domszlay Franciska hagyatékához tartozó négy darab és pedig 448, 449, 450 és 451 számú lévai takarékos hitelin-tézeti részvényt, mindegyiket az 5-ik számú szelvénytől kezdődő szelvényivel, az esztergomi kir. járásbírósnak 1907 évi március 7-én 1906 Ö. I. 34/94 szám alatt és 1907 évi ápril 3-án 1906 Ö. I. 34/95 szám alatt kelt végzése alapján, készpénzfizetés ellenében elárverezem.

Az árverést, Léván hivatalos irodámban 1907 évi ápril hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor tartom meg s arra a venni szándékozokat azon megjegyzéssel hívom meg, hogy a kiárverezett részvényeket, átruházási záradékkal ellátva, a vevőknek azonnal kézhez adom.

Kelt Léván, 1907 ápril 17-én.

Belcsák László kir. közjegyző.

Házi szabónő

ajánlkozik, a ki minden ruháeműt gyakorlatlan megcsinál, vidékre is megy. **Grossmanné** Deákferenc-utca 24 szám.

Delavare

szülő-vessző olcsó áron eladó Madarász Sándornénál, Deménd (Hontvármegye.)

Borfiu (pinczér inas)

felvétetik Demjén Jenőnél. Lang B. központi éttermébe.

Jó karban levő használt

zongorát venni ohajt Tóth Ilona Ujbánya.

„Káká”-ban

egy szőlő, jó hajlékkal és pinczével 600 forintért eladó.

Cum e lap kiadóhivatalában.

Eladó korcsma és üzlet.

Nagy-Ölveden egy jó forgalmu vegyes kereskedés korcsmáj. és pálinkafőzdével eladó. Bővebbet Fekete Jánosnál Nagy-ölveden (Esztergommege).

Eladó vagy béreadó ház.

László utca 11 számú ház szabad-kézből eladó, — esetleg bérebe vehető; bővebben

LÁSZLÓ IMRE

Tkpéztári pénztárosnál,

1735/1907 tkvi szám.

Hirdetmény!

Zsemlelér község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869 évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 évi XXIX. t. az 1889 évi XXXVIII. és az 1891 évi XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t. cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosították.

E célból az átalakítási előmunkálat és az a helyszíni eljárás a nevezett községben 1907 évi május hó 21-én kezdődőleg fog eszközöltetni.

Ennélfogva felhívatom először az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az uj telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogások a jóhiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthetők.

2. Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitért határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886 évi XXIX. t. cz. 15-18. és az 1889 XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hasannak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonát, hogy a bejegyzett jogok törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Léván 1907 évi április hó 4-napján.

Pogány
kir. járásbíró.

Az 1886 évi XXIX. törvényzikk.

15 §. — A. B. lap szerkesztésénél az ingatlan tényleges birtokosnak tulajdonjoga jegyzendő be.

a. ha a tényleges birtokos az ingatlannak megszerzését a telekkönyvi tulajdonos által kiállított eredeti okirattal igazolja s amennyiben ezen okirat alapján a tulajdonjog a telekkönyvi rendelet alapján be nem kebelezhető, a tényleges birtoklást helyhatóság: bizonyítvánnyal vagy az eljáró bizottságnál alkalmazott bizalmi férfiaknak (40 §) szóbeli nyilatkozatával tanúsítja, vagy

b. ha írásbeli okirat hiányában a jogügylet létrejöttét az átruházó telekkönyvi tulajdonosnak a bizottság előtt szóval tett beismerésével igazoltatik.

Ugyanezen módon jegyzendő be a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is, ha az ingatlanok megszerzése a telekkönyvi tulajdonosnak jogerőre emelkedett bírósági átadási okirattal, vagy ítélettel igazolt örökös vagy hagyományosa által kiállított de bekebelezésre nem alkalmas okirattal vagy a fentebbiek szerint jogutódnak a bizottság előtt szóval tett beismerésével igazoltatik.

16. §. A tényleges birtokos jegyzendő akkor is, ha az ingatlanok 3 évi békés birtoklását a helyhatóság és bizalmi férfiak által igazolja és a telekkönyvi tulajdonos a betétek szerkesztésére kirendelt bizottságnak szabályszerű idézése és felszólítása (44 §.) dacára a tényleges birtokos tulajdonjoga bejegyzésének a bejegyzés eszközléséig ellent nem mond.

A telekkönyvi tulajdonos által a bejegyzés eszközlése után valamint a telekkönyvi tulajdonos jogutóda által előterjesztett ellentmondás hatályáról az 53. 61. 63. és 64 §§ ok rendelkeznek.

17. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be, továbbá ha az ingatlan nyilvántönyvön kívül több átruházásnak képezte tárgyát és ezen átruházások mindenike szabályszerű okirattal vagy a 15 § értelmében teendő beismeréssel nem igazoltatik ugyan, de az, hogy a kérdéses ingatlan a telekkönyvi tulajdonos vagy örökös, vagy hagyományosa (15 §) által átruházottat legalább is telekkönyvi előjegyzésre alkalmas okirattal vagy a 15 § értelmében az átruházó szóbeli nyilatkozatával igazoltatik, a további átruházásról hiányzó okiratok pedig a helyhatóság azzal a nyilatkozatával pótoltnak, hogy az illető átruházásról tudomással bírnak, s ezen felül a helyhatóság és a bizalmi férfiak igazolják, hogy az igénylő az illető ingatlanok tényleges birtokában van.

18. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be végre, ha a telekkönyvi tulajdonos legalább 3 év óta nem tudatik, és a helyhatóság igazolja, hogy tudomással bír azon egy vagy több átruházásról, a melyek által a tényleges birtokos a kérdéses ingatlan megszerzte, s egyszersmind a helyhatóság s a bizalmi férfiak által is igazoltatik, hogy a tényleges birtokos maga vagy ő és birtok elődei legalább is 10 év óta az ingatlanok békés birtokában vannak.

Ha telekkönyvi tulajdonos holléte nem tudatik, a tényleges birtokos tulajdonjoga csak akkor jegyezhető be, ha a helyszíni

működés befejezéséig a telekkönyvi tulajdonos ellent nem mond.

22. §. A telekkönyvi tulajdonos, továbbá a tényleges birtokos, ha az utóbbinak tulajdonjoga a jelen kérvény alapján (15.1-§) a betét B. lapján leendő bejegyzés céljából a betétek szerkesztésére kirendelt bizottság által igazoltnak elfogadottat ugyszintén az, a kinek javára valamely nyilvántönyvi jog bejegyezve van, jogosítva vannak a telekkönyv szerint meg fennálló, de tényleg már megszünt jogra vonatkozó bejegyzések törlését a törlésre alkalmas okirat alapján vagy a jogosítottnak a bizottság előtt előszóval tett elismerése alapján az eljáró bizottság előtt kérni.

1889 évi XXXVIII. t. cz.

5. §. Az 1886 évi XXIX. t. cz. 15 §-a akképpen egészítették ki, hogy a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is bejegyzendő, ha a tényleges birtokos a telekkönyvi tulajdonos, vagy ennek igazolt örökös, vagy hagyományosa ellen hozott jogerőre emelkedett oly ítéletet mutat fel, a melyel az illető ingatlan tulajdonjoga a tényleges birtokosnak megítélendő, vagy a telekkönyvi tulajdonos, illetve ennek jogutóda a tulajdonjog elismerése vagy a tulajdonjog telekkönyvi bejegyzésének törlésére köteleztetett, valamint akkor is ha a tényleges birtokos az ingatlanok átadását bírósági jogerős végzéssel igazolja. Ugyanezen szabályok megtelelően alkalmazandók az 1886 XXIX. t. cz. 17. §-ának eseteiben is, ha máskülönben az ezen szakaszban előírt követelmények fenforognak.

Az 1886 XXIX. t. cz. 15. 17. és 18 §-ainak a telekkönyvi tulajdonos igazolt örökösének tekintendő s legalább 3 év előtt elhalt telekkönyvi tulajdonosnak törvényes örökösödésre hivatott leszármazói, ha az illető hitfelekezet lelkésze s a helyhatóság bizonyítja, hogy a telekkönyvi tulajdonos után más leszármazó nem maradt, a helyhatóság pedig azt is bizonyítja, hogy tudomása szerint a telekkönyvi tulajdonos végrendeletet nem hagyott hátra. Ugyanez a szabály áll akkor is, ha az idézett törvény 17 és 18 §-ainak esetében nem a telekkönyvi tulajdonosnak, hanem valamely más birtokelődnek törvényes örökösödésre hivatott leszármazói ruházták át az ingatlan.

6. §. Az 1886 XXIX. t. cz. 17 és 18 §-ai akképpen egészítették ki, hogyha máskülönben azon szakaszokban előírt követelmények fenforognak, a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is bejegyzendő, ha a legalább 3 év előtt elhalt szövetlen birtokelődnek törvényes örökösödésre hivatott leszármazói vannak a tényleges birtokban és az illető hitfelekezet lelkésze valamint a helyhatóság bizonyítja, hogy a telekkönyvi tulajdonos ideelőleg a birtok előd után más leszármazó nem maradt, a helyhatóság pedig azt is bizonyítja, hogy tudomása szerint a telekkönyvi tulajdonos vagy a birtokelőd végre deketet nem hagyott hátra.

7. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga bejegyzésének telekkönyvi kiigazítása címén is helye van a betétszerkesztő bizottság előtt előterjesztett kérelem alapján, ha telekkönyvi tulajdonos vagy ennek igazolt örökös vagy hagyományosa (1888. XXIX. t. cz. 17 és jelen törvény 5 §-a) a kiigazításba bele egyezik, és a tényleges birtoklást szabályszerű igazoláson feül az előterjesztett adatok kapcsán a betétszerkesztő bizottság által eszközölt hivatalos nyomozás útján az is valószínűvé tétetik, hogy a helyszínelésnél hiba követtetett el.

1896 évi XVI. t. czikk.

15. §. a, pontja. Az 1889 XXXVIII. t. cz. 6 §-ának rendelkezései akkor is alkalmazandók, ha a törvényes örökösödésre hivatott leszármazók vagy azok egy része kiskoru vagy gondnokság alatt áll.

Az örökösök tényleges birtokában levő ingatlan az idézett 6 §. eseteiben örökösödési hányadban az örökösök osztatlan tulajdonul jegyzendő be, kivéve ha az összes önjogu örökösök hozzájárulásával tényleges osztály jött létre, vagy amennyiben kiskoru vagy gondnokság alatt álló egyén is van az örökösök között, oly osztályos egyesség mutatatik be, mely az illetékes gyámhatóság jóváhagyásával van ellátva.

Az örökösök özvegye az 1889 XXXVIII. t. cz. 6 §-ának rendelkezései követheti hogy az örökösök tulajdonjogának bejegyzésével egyidejűleg az őt özvegyi jogon megillető haszonélvezeti jog is bejegyeztesse.

b, az 1889 XXXVIII. t. cz. 7 §-a alapján az ott megállapított törvényes teittelek fenforgása esetében a tényleges birtokos tulajdonjoga kiigazítás címén bejegyzendő akkor is, ha valamely ingatlan a telekkönyvi tulajdonosnak vagy jogelődnek névén hibásan a telekkönyvi átalakítás alkalmával jegyeztetett be.

c, az 1886 évi XXIX. t. cz. 15. 17 és 18 §-ainak továbbá az 1889 XXXVIII. t. cz. 6 és 7 §-ainak, valamint a fentebbi b, pontnak eseteiben a házastársak között történt átruházás, vagy az ily átruházásnak avagy annak elismerése, hogy az ingatlan a helyszíneléskor vagy az átalakítás alkalmával másik házastárs nevére lett volna feveendő, csak akkor jöhet figyelembe, ha az átruházási jogügylet vagy elismerés közjegyzői okirattal foglaltott. Az 1886 XXIX. t. cz. 16 §-a alapján az egyik házastárs tulajdonul bejegyzett ingatlan a másik házastársnak mint tényleges birtokosnak tulajdonul egyáltalán be nem jegyezhető.

d. A tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését kérhetik, maga a tényleges birtokos, ennek távollétében vagy akadályoztatása esetében házastársa, vagy felmenő vagy lemenő ágba i nagykoru rokona és a telekkönyvi tulajdonos, de az utóbbi csak annyiban, a mennyiben a tényleges a bizottság előtt az ingatlanok nevére leendő bejegyzést nem ellenzi.

Védjegy: „Horgony!”
A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótleka
egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghüleséknél, bedörzsölés képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80. K. 1.40 és K. 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerészárta az „Arany oroszlanhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Hogy mi a Hoppa?
Frázisokkal bizonyára tudnánk hatást kelteni a t. hölgyek körében, ilyeneket mellezve egyenesen megmondjuk, hogy a Hoppa angol teint regulator egymaga pótol minden kremet, szappant, pudert, meszeszerű gyorsasággal szépi, eltüntet szepít, májfoltot, bőrvörösséget, mitessert, pörvenést, pattanást, minden arcisztátlanságot. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot és kezeket.
Ez és semmi más a
Ára **Hoppa** Ára
2 kor. 50 fillér. 2 kor. 50 fillér.
Elismerő levelek a legelőkelőbb hölgyekől.
Főraktár: Kaiser V. és tsa. drogeria.
Győr, Baross-ut 1 sz.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriában.

Valóban
„Furublin” segít a nagyszerű és utolérhetetlen Rovar ölö
Vásárolják „csak üvegekben”.
Kapható Léván:
Engel József
Heksch Illés
Kern Testvérek
Kertész Lajos
Pollák Kálmán
Dombo Károly
Rumann Lajosné
Ujbányán:
Cservinka Mór gyógyszer.
Heinrich Ede fodrász
Verebélyen:
Czirok István
Erdi József
Pollák Zsigmond
Zsarnócán:
Weichberg Izidor
Ropper Győző
Róth K.
Ipolyzágon:
Berceller M.
Bolner Pál

Az elismert legjobb és legkitünőbb
Agricola vetőgépek, acél ekék 1, 2, 3 és 4
barázdásualk.
rét, moha, tagozott és diagonál BORONÁK,
gyűrűs és sima acél lemez, földi heng.
„Arató-gépek” fünek, herének,
Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók.
Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók.
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő.
„SYPHONIA.”
Tormács és vértetű pusztításra.
Szállítható takarék tűzhelyek.
Széna és szalmaprések nyugvók és „gazdasági gépeket” legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak:
MAYFARTH PH. és Társa
cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashámorművek
Alapítva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás.
Kitüntette több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Kaphatók: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

Minden háziasszony
kérjen a legujabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű
New-Cuba-Kávéből
melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű
Kilója 3 korona 20 fillér
4 1/2 kilogr. postacsomag ára 13 kor. 50 fillér.
Kapható: **KERN TESTVEREKNÉL** Léván.